

2024-02-27

Granskningsversion

Artskyddsutredning för fågel i detaljplaneområde Norra Sunnersta, Uppsala kommun

Utredning av påverkan på fågelarter och behov av
åtgärder med avseende på artskyddsförordningens bestämmelser

**: EKOLOGI
GRUPPEN**

: EKOLOGI GRUPPEN

Beställning: Gustavianska stiftelsen

Framställt av: Ekologigruppen AB

www.ekologigruppen.se

Telefon: 08-525 201 00

Granskningsversion: uppdaterad 2024-02-27

Uppdragsansvarig: Aina Pihlgren

Medverkande: Fingal Gyllang, Ebba Melin

Intern granskning av rapport: Aina Pihlgren 2024-02-22

Foton: Om inget annat anges: Magnus Nilsson och Rikard Anderberg

Illustrationer och kartor: Ekologigruppen AB

Internt projektnummer: 10124

Bild på framsidan visar en mindre hackspett. Foto: Malin Löfgren.

Innehåll

Sammanfattning	4
Bakgrund och syfte	6
Inledning	6
Avgränsning	7
Kunskapsunderlag	8
Osäkerhet i bedömningen	9
Lagstiftning för fåglar	10
Miljöbalken	10
Artskyddsförordningen	10
Process vid artskyddsutredningar	11
Fågelarter inom detaljplaneområdena	12
Naturvårdsrelevanta fågelarter	12
Icke naturvårdsrelevanta fågelarter	13
Fynd från Artportalen	13
Påverkan	14
Detaljplanernas påverkan på naturmiljön i området	14
Detaljplanernas påverkan på skyddade fågelarter	14
Skyddsåtgärder	20
Döda och skada fåglar, bon eller ägg	20
Skyddsåtgärder för att undvika störning	20
Referenser	23
Bilaga 1. Status för de arter där påverkan riskeras	
Bilaga 2. Icke naturvårdsrelevanta fågelarter	

Sammanfattning

Bakgrund och syfte

Ekologigruppen har på uppdrag av Gustavianska stiftelsen tagit fram en artskyddsutredning för fågel i detaljplaneområde Norra Sunnersta, Uppsala kommun. Artskyddsutredningen är baserad på den fågelinventering som Ekologigruppen genomförde i detaljplaneområdet våren och försommaren 2023. Alla fågelarter har omfattats av utredningen men fokus har legat på arter vars nationella populationer inte har tillfredsställande populationsnivåer. Detta är framför allt arter som är rödlistade, arter listade i fågeldirektivets bilaga 1, samt arter med en lokalt liten population. Dessa arter benämns i denna rapport som naturvårdsrelevanta arter. För naturvårdsrelevanta arter kan särskilda skyddsåtgärder vara aktuella i samband med en exploatering.

Målet med utredningen har varit att beskriva detaljplanens påverkan på fåglar och ge generella förslag på skyddsåtgärder för att undvika påverkan på förekommande fågelarter. Syftet med utredningen är att så långt som möjligt undvika att negativ påverkan på fåglar sker och att detaljplanen inte ska strida mot artskyddsförordningen.

36 naturvårds-fågelarter har livsmiljöer i området

I samband med fågelinventeringen 2023 framkom det att 83 arter häckade i detaljplaneområdena eller utnyttjade detaljplaneområdena vid födosök (Ekologigruppen 2023). Av dessa 83 arter var 36 stycken så kallade naturvårdsrelevanta arter.

Detaljplanens påverkan på naturmiljön

Den planerade detaljplanen innebär att cirka 18 hektar av detaljplaneområdets cirka 27 hektar kommer att bebyggas med bland annat radhus och förskolor. Marken som tas i anspråk utgörs framförallt av öppen jordbruksmark och trädplanteringar. Den resterande marken utgörs befintliga skogsdungar som enligt detaljplanen till största del ska sparas. I nordvästra delen av detaljplaneområdet finns ett skogsområde som utgör den sydöstra delen av ett Natura 2000-området Bäcklösa. Denna del av detaljplanen, samt en tillhörande skyddszon kommer inte påverkas av detaljplanen. De delar som inom ramen för naturvärdesinventeringen bedömdes hysa högsta naturvärde (naturvärdesklass 1) kommer till största del att bevaras.

Detaljplanens påverkan på fågelarter

21 av dessa naturvårdsrelevanta arter bedömdes ha boplatser/livsmiljöer i detaljplaneområdet. Tolv av dessa arter riskerar att störas av detaljplanen så att populationerna av arterna inte kan upprätthållas på tillfredsställande nivåer om inte skyddsåtgärder genomförs. Dessa är de rödlistade arterna björktrast, entita, gråkråka, grönfink, gulsparr, mindre hackspett, spillkråka, stare, svartvit flugsnappare och ärtsångare, samt de lokalt ovanliga och tidigare rödlistade arterna gröngöling och göktyta. För resterande arter som bedömdes häcka inom och i närheten av detaljplaneområdet görs bedömningen att exploateringen inte medför påverkan på möjligheten för dessa arter att bibehålla populationerna på tillfredsställande nivåer.

Skyddsåtgärder

Det är förbjudet att avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid, om inte störningen saknar betydelse för att bibehålla eller återupprätta fågelartens population på en tillfredsställande nivå. Av denna anledning bör avverkning och markarbeten ej utföras under fåglarnas häckningstid.

De naturvårdsrelevanta arter som enligt fågelinventeringen 2023 häckade eller utnyttjade områdets skogsmiljöer var björktrast, entita, gråkråka, grönfink, gröngöling, göktyta, mindre hackspett, spillkråka, stare, svartvit flugsnappare och årtsångare. Under förutsättning att områdes skogsdungar ej minskar i storlek, skyddas och dessutom omfattas av en skötselplan är bedömningen att risken att förbud enligt artskyddsförordningen utlöses är liten vad gäller de fågelarter som är knutna till dessa skogsmiljöer. För arter som är knutna till brynmiljöer och mer öppna miljöer, till exempel gulspurv, kommer planområdet även fortsättningsvis hysa miljöer för dessa arter.

Björktrast, gråkråka och grönfink är trots att de är rödlistade fortfarande vanliga fågelarter och bedöms inte ha speciellt höga krav på sina häckningsmiljöer. Arterna häckar och födosöker ofta i människoskapade miljöer som parker, trädgårdar, kyrkogårdar och mindre skogsdungar. Det är även miljöer som kan komma att skapas i en större mängd då detaljplanen sannolikt innebär att det kommer att finnas mer trädgårdar och parkartade miljöer.

Eftersom förändringarna i artskyddsförordningen trädde i kraft första oktober 2022 finns ännu få rättsfall och domar kring liknande frågor. Det råder fortfarande osäkerhet vad som menas med störning och tillfredsställande population. Av de anledningarna rekommenderar vi att genomföra skyddsåtgärder för att inte genomförande av detaljplanen ska riskera störning som kan påverka möjligheten att bibehålla populationerna på tillfredsställande nivåer. Föreslagna skyddsåtgärder redovisas i punktform nedan.

- Undvik störning genom att inte avverka under häckningstid (15/3–15/8). Denna åtgärd gäller för alla fågelarter i detaljplaneområdet.
- Planera för och genomför skyddsåtgärder i god tid.
- Bevara och skydda detaljplaneområdets alla skogsdungar.
- Ta fram en skötselplan, som är kopplad till exploateringsavtalet, som beskriver hur kvarvarande och avsatt naturmark ska utvecklas och skötas så att naturvärden och värden för fågellivet ökar
- Plantera minst tio inhemska, bärande lövträd, till exempel oxel, rönn eller sötkörbär.
- Plantera minst tio inhemska, bärande buskar, till exempel slån, hagtorn eller rosbuskar.
- Spara och tillför hålträd och torrträd i kvarvarande naturmark i detaljplaneområdet, så länge de inte utgör riskträd.
- Anlägg en fröåker som erbjuder föda under året för till exempel gulspurv och grönfink
- Utveckla brynmiljöer med buskar och lövträd.
- Sätt upp 30 fågelholkar, 10 per art, som är anpassade för entita, stare och svartvit flugsnappare.

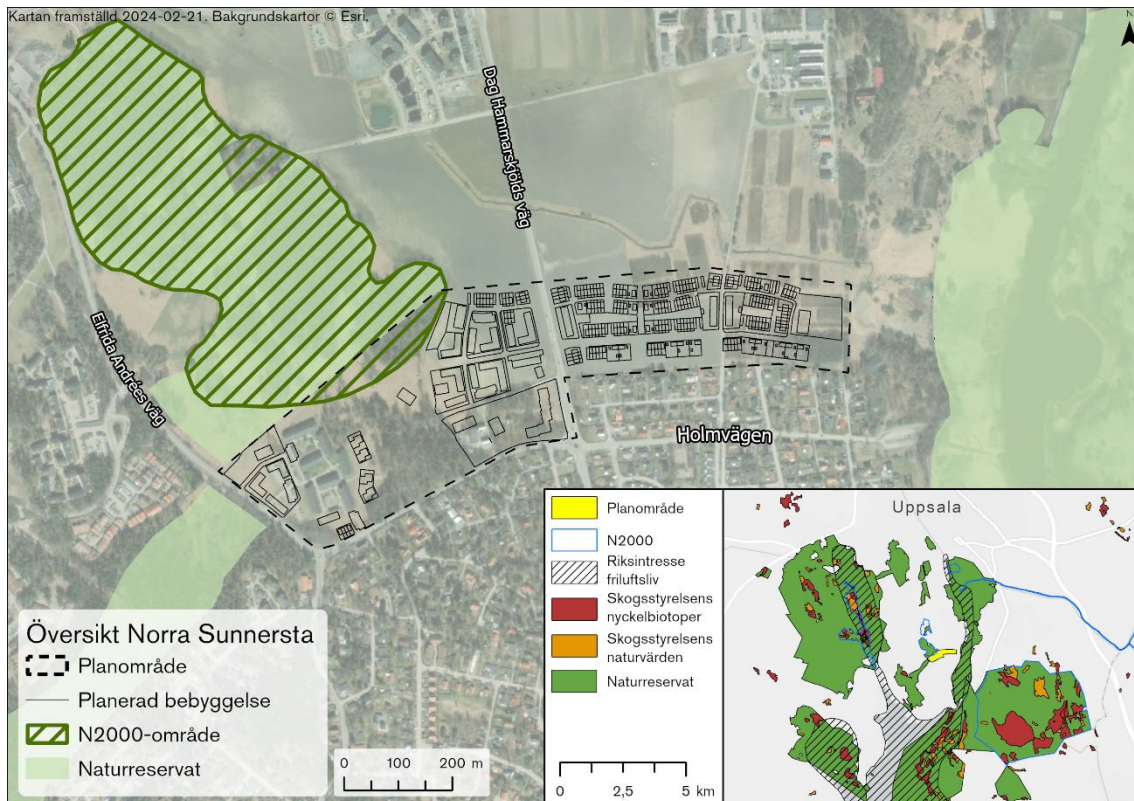
Kartan redovisar planområdet och rekommenderade skyddsåtgärder.

Bakgrund och syfte

Inledning

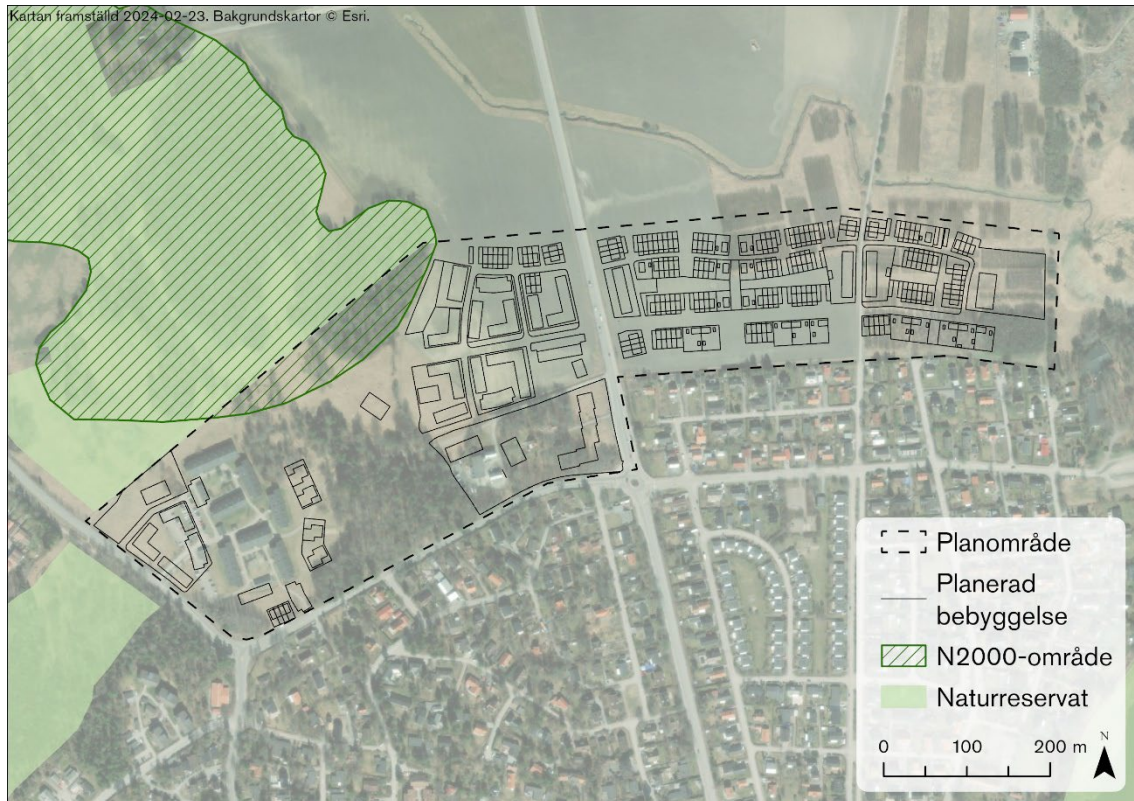
Ekologigruppen har på uppdrag av Gustavianska stiftelsen tagit fram denna artskyddsutredning för fåglar i detaljplan Norra Sunnersta, Uppsala kommun. Artskyddsutredningen är baserad på den fågelinventering som Ekologigruppen genomförde i detaljplaneområdet under våren och försommaren 2023. Ytterligare information om områdets fågelliv har inhämtats från databasen Artportalen.

Målet med utredningen har varit att beskriva detaljplanens påverkan på fåglar och ge generella förslag på skyddsåtgärder för att undvika påverkan på förekommande fågelarter. Syftet med utredningen är att så långt som möjligt undvika att negativ påverkan på fåglar sker och att detaljplanen inte ska strida mot artskyddsförordningen. Ytterligare ett mål är att visa hur skyddade arter fåglar bör beaktas vid genomförande av detaljplanen. Läge och avgränsning framgår av Figur 1.

Planerad bebyggelse/exploatering

Planområdet är cirka 27 hektar stort och domineras av öppna fält i form av åkermark i öster och mindre ytor gräsmark till väster. I den västra delen av inventeringsområdet förekommer också skogsdungar som utgörs av triviallövskog, samt ädellövskog. I anslutning till inventeringsområdet i östlig riktning finns en stor öppen våtmark som utgör en viktig livsmiljö för ett stort antal fåglar. Landskapet runtomkring är mycket heterogent och planområdet omringas av flera naturresevat av varierande karaktär och präglas av närheten till Fyrisån. Läge och avgränsning framgår av Figur 1. Inom planområdet planeras för bland annat radhus och förskolor, se illustrationsplan i Figur 2. Totalt planeras cirka 18 hektar naturmark tas i anspråk.

Figur 2. Planerad bebyggelse i detaljplanen. Av detaljplanens 27 hektar planeras cirka 18 hektar naturmark tas i anspråk.

Avgränsning

Geografisk avgränsning

Utredningen omfattar påverkan på fåglar inom och i nära anslutning till inventeringsområdet för fågel (Figur 1 och 2). I kartan Figur 1 framgår detaljplaneområdets läge och gränser, samt planerad bebyggelse i Figur 2. Inga nya fältbesök har genomförts inom ramen för uppdraget.

Fågelarter som omfattas

Alla fågelarter som bedömdes häcka inom detaljplaneområdena omfattas av utredningen. Särskilt noggranna utredningar har gjorts för det som hädanefter benämns som **naturvårdsrelevanta fågelarter** (se faktaruta nedan).

Ekologigruppen bedömer att arter som i denna rapport klassificeras som **naturvårdsrelevanta** oftast utgör sådana arter där hänsyn behöver tas för att bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredställande nivå.

Fågelarter som behandlas med noggrann utredning

Rödlistade arter

Den svenska rödlistan utarbetas av Artdatabanken. Rödlistan uppdateras vart femte år och den senaste rödlistan gavs ut 2020. Rödlistan i sig innebär inget skydd utan anger olika arters risk att dö ut från Sverige. Arterna listas i olika rödlistekategorier beroende på artens status. Det finns sex rödlistningskategorier: (RE) nationellt utdöd, (CR) akut hotad, (EN) starkt hotad, (VU) sårbar, (NT) nära hotad, (DD) kunskapsbrist. Arter utan känd minskning eller negativ påverkan och med tillräckligt stor population klassas som livskraftiga (LC).

Fågelarter markerade med B i bilaga 1 till artskyddsförordningen

Här listas arter som omfattas av fågelarter som ingår i fågeldirektivets bilaga 1. För dessa arter ska respektive medlemsstat upprätta skyddade livsmiljöer.

Fågelarter med liten lokal population

Här innefattas arter som lokalt har en liten population men som inte är rödlistade då de är förhållandevis vanliga i ett nationellt perspektiv.

Fågelarter som uppvisar en negativ trend

Innefattar arter med tydligt negativ trend som är statistiskt säkerställd under en flerårig period, men som inte fångats upp i någon rödlisteklassning.

Tidigare rödlistade fågelarter

De tidigare rödlistade arter som omfattas är de arter där populationen inte minskar men där denna stabiliserats på en lägre nivå (minst <-25%) på grund av habitatförändringar i Sverige. Arter som återgått till en tillfredställande nivå omfattas ej.

Åtgärder

De åtgärder som föreslås i denna utredning är som regel generellt beskrivna. Detaljerade anvisningar för åtgärder ingår inte i denna rapport. Inom föreslagen detaljplan behöver åtgärderna i senare skede konkretiseras vad gäller detaljutförande och överförs till bygghandlingar och planbeskrivning. Åtgärder utanför detaljplanerna bör formuleras i avtal. I möjligaste mån föreslås lokalisering för åtgärder inom delområden inom detaljplaneområdena eller inom intilliggande framtida skogsområden, som exploitören har rådighet över, med någon form av skydd. Detaljutformning, projektering och exakt lokalisering av åtgärderna bör ske inom det fortsatta planarbetet. Det är önskvärt att åtgärderna i så stor utsträckning som möjligt framgår av samrådshandlingarna. Avsikten är att ta fram en samlad skötselplan för de artskyddsåtgärder som föreslås med hänsyn till fågel, groddjur och fladdermöss inom området, där genomförandet regleras i exploateringsavtalen till de kommande detaljplanerna.

Kunskapsunderlag

Denna utredning bygger på kunskapsunderlag i form av den fågelinventering som Ekologigruppen genomförde under våren 2023 (Ekologigruppen 2023) som omfattade detaljplaneområdet och mark i nära anslutning till området (Figur 1 och 2). Lokaliseringen av den planerade bebyggelsen framgår av Figur 2.

Fågelinventeringen inkluderade även en sammanställning av uppgifter om fågelobservationer från området som rapporterats till Artportalen under perioden 2000–2023. Sökning gjordes dels innan och efter fågelinventeringen som genomfördes 2023, dels den 22 januari 2024 i samband med framtagande av denna artskyddsutredning. Från 2023 genomfördes en naturvärdesinventering enligt SIS standard 199000: 2023 i detaljplaneområdet (Ecogain 2023). Inventeringen visade på

blandskogar i västra delen av detaljplaneområdet med högsta naturvärden, samt hagmarker och triviallövskogar med påtagligt respektive visst naturvärde.

Osäkerhet i bedömningen

En fågelinventering, ett enskilt år, visar vilka fågelarter som utifrån observationerna kan bedömas häcka under det år då inventeringen genomfördes. Någon enstaka art som häckar vissa år i området, men inte andra år, kan därmed missas om man bara inventerar ett år. Detta medför en viss osäkerhet i bedömningen. Totalt genomfördes åtta besök i detaljplaneområdet. Naturvårdsverket rekommenderar att åtta till tio besök genomförs i områden som bedöms vara fågelfattiga. Antalet besök inom ramen för fågelinventeringen bedöms dock vara tillräckligt för att erhålla en god bild av detaljplaneområdets fågelliv. Dessutom har rapporter av fågelarter från databasen Artportalen bidragit till ökad kunskap om fågelvärden i området.

Det bedöms vara en stor osäkerhet i avgränsning av och därmed bedömning av storlek på den lokala populationen hos många arter. Den lokala populationen antas i denna utredning om inte annat anges antingen schablonmässigt motsvara populationen i Uppland eller för långflyttande arter hela Sverige.

Figur 3. Den rödlistade arten gulsparv. Totalt fyra par bedömdes häcka i området.

Lagstiftning för fåglar

Under nedanstående rubriker redogörs för den lagstiftning som direkt, eller indirekt har bäring på fåglar.

Miljöbalken

Bestämmelserna i miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl (Sveriges riksdag 2022a).

Miljöbalkens hänsynsparagraf

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd är skyldig att skaffa sådan kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet (Sveriges riksdag 2022b).

Artskyddsförordningen

Artskyddsförordningen 4 § från och med 1 oktober 2022

Det är förbjudet att:

1. avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar
2. avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon
3. samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma
4. avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid, om inte störningen saknar betydelse för att:
  - a) bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller
  - b) återupprätta populationen till denna nivå

Förbuden gäller inte jakt efter fåglar. I fråga om sådan jakt finns bestämmelser med motsvarande innebörd i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905).

Regelverket kring artskydd regleras i Sverige genom artskyddsförordningen. Detta är en nationell lagstiftning som införlivar EU:s art- och habitatdirektiv, samt fågeldirektiv i svensk lagstiftning. Alla svenska fåglar är fridlysta enligt 4 §. Artskyddsförordningen är att se som en precisering av miljöbalkens hänsynsparagraf.

Naturvårdsverket anser att befintlig praxis gällande begreppet ”störning” innefattar försämringar eller förstörelse av fåglars fortplantningsområden (Naturvårdsverket 2022). I lagens mening bör således (enligt Naturvårdsverket) en sådan påverkan, som exempelvis ny bebyggelse utgör, tolkas in i förbudet mot störning i de fall störningen riskerar att förhindra att artens populationsnivå fortsatt kan bibehållas på en tillfredsställande nivå. Ekologigruppen bedömer att fågelarter som i denna rapport klassificeras som naturvårdsrelevanta oftast utgör sådana arter där hänsyn behöver tas för att bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå. Naturvårdsrelevanta arter omfattar följande kategorier:

- rödlistade arter (eller arter som nyligen varit rödlistade)
- arter markerade med B i artskyddsförordningen
- arter som uppvisar en negativ trend
- arter som har en liten lokal, regional eller nationell population

Förbud mot att döda fåglar och att förstöra ägg och bon

Enligt Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt döda alla vilt förekommande fågelarter samt att förstöra deras ägg och bon (se faktaruta sidan 8).

Förbud mot populationspåverkande störning

Enligt artskyddsförordningen att det är förbjudet att avsiktligt störa vilda fåglar om inte störningen saknar betydelse för att upprätthålla populationen av arten på en tillfredställande nivå eller att återupprätta populationen till en tillfredställande nivå (se faktaruta sidan 8). Om en sådan negativ påverkan kan förutses, kan i många fall verkamma skyddsåtgärder genomföras så att kontinuerlig ekologisk funktion upprätthålls och populationen därmed inte riskerar att minska. De åtgärder som kan vara aktuella är olika former av preventiva eller förbättrande åtgärder som är avsedda att begränsa eller helt motverka de negativa effekterna av en verksamhet eller åtgärd. Exempelvis kan en sådan åtgärd bestå av att skapa nya livsmiljöer eller höja kvaliteten på, eller i anslutning till, det aktuella utredningsområdet. Vid bedömningarna av påverkan på fågelarter som görs i denna artskyddsutredning har vi värderat den påverkan som uppstår genom att bebyggelsen i detaljplaneområdet förändrar områdets natur så att den långsiktigt inte längre ger samma förutsättningar för fåglarnas födosök och häckning som innan exploateringen.

Process vid artskyddsutredningar

Ekologigruppens bedömning av de krav som ställs på processen för artskyddsutredningar är att den behöver innehålla nedanstående moment:

- **Säkerställa ett noggrant underlagsmaterial**
- **Krav på ett heltäckande kunskapsunderlag har höjts i och med de senaste domarna vilket nästan alltid ställer krav på att inventering av fåglar ska genomföras.** Domar år 2021 indikerar att 10–12 inventeringstillfällen kan behövas genomföras i artrik skog i Syd- och Mellansverige under tidig vår till försommar. I vissa fall kan dock en inventering med färre besök ge tillräckligt hög kvalitet även om det medför en större osäkerhet.
- **Inrikta arbetet på att undvika dispens**
- **För de flesta projekt som påverkar fåglar är det inte möjligt att få dispens**, eftersom projektet måste vara av “allt överskuggande allmänintresse” för att dispens ska kunna medges. Detta innebär att man måste planera projektet/planen så att dispenskraven inte utlöses.
- **Bedöm påverkan på skyddade arter**
- **För skyddade arter (bland annat alla fåglar) ska en påverkansbedömning göras.** Bedömningen måste gälla både byggtid och drifttid. Det är förbjudet att döda, skada eller att störa skyddade arter.
- **Genomför skyddsåtgärder**
- **Skyddsåtgärder krävs för att inte avsiktligt döda fågelindivider eller förstöra deras ägg eller bon.** Det innebär exempelvis att avverkningar inte får genomföras under fåglarnas häckningstid. Åtgärder krävs vidare om ingrepp i en fågelarts livsmiljö medför en sådan störning att tillfredsställande population av en fågelart inte kan upprätthållas. Detta gäller i huvudsak för sällsynta arter eller arter som har minskande populationer.
- **Skyddsåtgärder ska generellt vara på plats och fungerande innan projektets genomförande.**
- **Samråd med länsstyrelsen**
- **Enligt Miljöbalken bör ett 12:6 samråd med länsstyrelsen hållas i de fall verksamheten riskerar att ett förbud enligt artskyddsförordningen utlöses.** Vid planprocesser kan synpunkter istället erhållas i samband med samråd i planprocessen. Verksamhetsutövaren är alltid ansvarig för att artskyddsförordningen följs.

Fågelarter inom detaljplaneområdena

I samband med fågelinventeringen 2022 framkom det att 83 arter (Tabell 1, 2 och Bilaga 2) häckade i detaljplaneområdena, utnyttjade detaljplaneområdena vid födosök eller var förbiflygande (Ekologigruppen 2023). Av dessa 83 arter var 36 stycken så kallade naturvårdsrelevanta arter (Tabell 1 och 2). Övriga 47 fågelarter (förutom de som endast var förbiflygande) redovisas i Bilaga 2. Fynd från databasen Artportalen (sökdatum 2023-02-12) har tagits i beaktande i de fall de har varit relevanta, det vill säga berört häckande naturvårdsrelevanta fågelarter. Ytterligare sökningar på Artportalen gjordes under inventeringen 2023 och i samband med framtagande av denna utredning i januari 2024.

Naturvårdsrelevanta fågelarter

I Tabell 1 och 2 nedan listas naturvårdsrelevanta fågelarter (se faktaruta): rödlistade arter, arter som är markerade med B i fågeldirektivet, sådana arter som uppvisar en negativ trend, arter med en liten lokal population, samt arter som tidigare varit rödlistade på grund av habitatförändringar i Sverige. I Tabell 1 redovisas de arter som kan komma att påverkas av detaljplanerna. Dessa arter behandlas i denna utredning med *särskilt* noggranna utredningar. Arternas status redovisas i Bilaga 1. I Tabell 2 redovisas de naturvårdsrelevanta arter där detaljplanen inte bedöms medföra någon påverkan på arterna. Arternas förekomst i området redovisas även i kartor Figur 4–8. Förkortningarna i texten nedan: EN och NT redovisar i vilken kategori arten är rödlistad. EN=starkt hotad, NT=nära hotad. Med LC menas att arten bedöms vara livskraftig, FD=arten är markerad med B i fågeldirektivets bilaga 1. En faktaruta med mer information finns på sidan 8.

Tabell 1. Tabellen redovisar vilka naturvårdsrelevanta arter som är påträffade inom detaljplaneområdet och i dess nära anslutning. För dessa arter kan detaljplanerna försämra möjligheten för arterna att bibehålla populationerna på tillfredsställande nivåer och skyddsåtgärder bedöms nödvändiga att genomföra. Fågelarterna är sorterade i alfabetisk ordning. Efter artnamnet anges FD om arten är markerad med B i fågeldirektivets bilaga 1, rödlistekategori: (EN) starkt hotad, (NT) nära hotad, (LC) livskraftig eller om arten har en liten lokal population. Under rubrik Förekomst/Häckningsstatus anges antalet par som bedömts säkert eller troligen häcka inom detaljplaneområdena. Denna uppskattning baseras på fågelinventeringen 2023 (Ekologigruppen 2023).

Svenskt namn	RK/FD	Häckningsstatus
Björktrast	NT	Flera par, permanenta revir, trolig häckning, pulli/nyligen flygga ungar
Entita	NT	1 ex, permanent revir, trolig häckning
Gråkråka	NT	2, par, permanent revir, 1 trolig och 1 konstaterad häckning
Grönfink	EN	7–9 par, permanent revir, trolig häckning
Gröngöling	LC. Lokalt ovanlig, tidigare rödlistad	1 ex (hane), permanent revir, möjlig häckning
Gulspurv	NT	3 revir (hanar), 2 par, permanent revir, 2 troliga och 1 konstaterad häckning
Göktyta	LC. Lokalt ovanlig, tidigare rödlistad	1 par, permanent revir, konstaterad häckning
Mindre hackspett	NT	2 ex, spelsång, ena ej häckning + trolig häckning utanför området
Spillkråka	NT/FD	1 ex, spel/sång, ej häckning
Stare	VU	7–9 par, 6 konstaterade häckningar, 1 möjlig häckning
Svartvit flugsnappare	NT	5 revir (hanar), permanent revir, trolig häckning
Ärtsångare	NT	1 par, permanent revir, trolig häckning

Tabell 2. Naturvårdsrelevanta fågelarter (se faktabeskrivning sida 9) som inte bedöms påverkas av detaljplanen, som påträffats i planområdet under fågelinventeringen 2023 eller där fynd finns registrerade i databasen Artportalen, (sökning 2000–2023). Fågelarterna är sorterade i alfabetisk ordning. Efter artnamnet anges RK om arten är markerad med B i fågeldirektivets bilaga 1, rödlistekategori: (EN) starkt hotad, (NT) nära hotad, (LC) livskraftig eller om arten har en liten lokal population. Under rubrik Förekomst/Häckningsstatus anges antalet par som bedömts säkert eller troligen häcka inom detaljplaneområdena. Denna uppskattning baseras på fågelinventeringen 2023 (Ekologigruppen 2023). **De arter som bedöms kunna påverkas av detaljplanerna redovisas i tabell 1.**

Svenskt namn	RK/FD	Häckningsstatus
Buskskvätta	NT	1 par i lämplig biotop, möjlig häckning
Fiskgjuse	FD	1 ex, sträckande
Fiskmåsar	NT	2–4 ex, häcktid, spelsång, avdelningsbeteende
Fisktärna	LC/FD	Föda åt ungar, häckar inte i området
Gransångare	Lokalt ovanlig	1–2 ex, spel/sång
Gråsparv	Negativ trend	2 par, trolig häckning
Gräshoppsångare	Lokalt ovanlig, negativ trend	1 ex, ej häckning
Hämpling	LC/ tidigare rödlistad	1 ex, permanent revir, ej häckning inom området
Kattuggla	Lokalt ovanlig	1 par (precis utanför buffertområdet) + 1 ex, permanent revir, trolig häckning & möjlig häckning respektive
Näktergal	Negativ trend	1 ex, permanent revir
Ormvråk	Lokalt ovanlig	1 ex permanent revir, 1 par sett precis utanför området
Stjärtmes	Negativ trend	1 par, permanent revir, trolig häckning
Skrattmåsar	NT	Födosökande, ej häckning
Sparvhök	Lokalt ovanlig	1 ex, ej häckning
Stenskvätta	Lokalt ovanlig	2 ex i lämplig biotop (hanar), ej häckning
Sånglärka	Lokalt ovanlig, tidigare rödlistad	3 revir (hanar), permanent revir, trolig häckning
Sädgås	VU/ FD	Sträckande
Sävsparv	NT	1 permanent revir (hane) precis utanför området,
Trana	LC/FD	1 ex, ej häckning
Tornfalk	Lokalt ovanlig	2 ex i lämplig biotop, födosökande, ej häckning
Tornseglare	EN	1 par i lämplig biotop, möjlig häckning, födosökande
Vattenrall	LC	1 ex, obs i häcktid lämplig biotop
Östersjötrut	VU	1 ex, ej häckning
Ängspiplärka	Lokalt ovanlig, tidigare rödlistad	4 ex, ej häckning

Icke naturvårdsrelevanta fågelarter

Förutsättningarna för att upprätthålla tillfredsställande populationer av mer vanligt förekommande fågelarter bedöms inte påverkas negativt av den planerade detaljplanens genomförande. Dessa arter redovisas i Bilaga 2.

Fynd från Artportalen

Från databasen Artportalen (sökning 2000–2024) finns flera fynd registrerade från detaljplaneområdet och i dess nära anslutning. Till exempel från Årike Fyris och Liljekonvaljholmen, två områden som ligger direkt öster om detaljplaneområdet, vilka regelbundet besöks av ornitologer, finns det ett stort antal observationer registrerade på Artportalen. Flera fynd är registrerade med hög noggrannhet vilket gör att fynden går att knyta till inventeringsområdet. Andra fynd är rapporterade med låg noggrannhet och svåra att koppla till området.

Påverkan

Detaljplanernas påverkan på naturmiljön i området

Den planerade detaljplanen innebär att cirka 18 hektar av detaljplaneområdets cirka 27 hektar kommer att bebyggas med bland annat radhus och förskolor. Marken som tas i anspråk utgörs framförallt av öppen jordbruksmark och trädplanteringar. Den resterande marken utgörs av befintliga skogsdungar som sparas i detaljplanen. I nordvästra delen av detaljplaneområdet finns ett skogsområde som utgör den sydöstliga delen av ett Natura 2000-området Bäcklösa. Denna del av detaljplanen, samt en tillhörande skyddszon kommer inte påverkas av detaljplanen (Figur 2). I den östra delen sparas ett naturområde norr om Liljekonvaljholmen (Figur 2). Detaljplanen kommer att medföra en ökad mängd människor och trafik i området. De delar som inom ramen för naturvärdesinventeringen (Ecogain 2023) bedömdes hysa högsta naturvärde (naturvärdesklass 1) kommer till största del att bevaras.

Detaljplanernas påverkan på skyddade fågelarter

Nedan görs först en bedömning av påverkan på fågelarter som den planerade bebyggelsen inom detaljplaneområdet kan innebära. Därefter följer förslag på skyddsåtgärder som bedöms nödvändiga för att inte påverka populationerna av förekommande fågelarter negativt. I kommande avsnitt följer en mer detaljerad redovisning som beskriver påverkan på de enskilda arterna, med detaljerad information om arternas miljökrav och generella förslag till nödvändiga skyddsåtgärder.

Fågelarter som bedöms påverkas av detaljplanerna

Av de 36 förekommande naturvårdsrelevanta arterna bedöms tolv arter komma att påverkas av detaljplanen. Dessa arter redovisas i Tabell 3. För dessa tolv arter rekommenderas att anpassningar och skyddsåtgärder utförs för att populationerna inte ska påverkas negativt, då dessa arter är rödlistade, har varit rödlistade och/eller har en negativ trend eller liten lokal population. Populationerna för arterna kan därmed inte sägas vara på en tillfredställande nivå nationellt. Förekomst av dessa tolv arter redovisas i Figur 4–8 tillsammans med den planerade bebyggelsen. I Tabell 3 görs en samlad bedömning hur arterna påverkas. I Tabell 4 redovisas de skyddsåtgärder som bedöms nödvändiga att genomföra.

21 av dessa naturvårdsrelevanta arter bedömdes ha boplatser/livsmiljöer i detaljplaneområdet. Tolv av dessa arter riskerar att störas av detaljplanen så att populationerna av arterna inte kan upprätthållas på tillfredsställande nivåer om inte skyddsåtgärder genomförs. Dessa är de rödlistade arterna björktrast, entita, gråkråka, grönfink, gulsparr, mindre hackspett, spillkråka, stare, svartvit flugsnappare och ärtsångare, samt de lokalt ovanliga och tidigare rödlistade arterna gröngöling och göktyta.

För resterande arter som bedömdes häcka inom och i närheten av detaljplaneområdena görs bedömningen att exploateringen inte medför påverkan på möjligheten för dessa arter att bibehålla populationerna på tillfredsställande nivåer.

Tabell 3. Tabellen redovisar vilka naturvårdsrelevanta arter som är påträffade inom detaljplaneområdena och i dess nära anslutning och för vilka skyddsåtgärder bedöms nödvändiga att genomföra för att undvika att förbud enligt artskyddsförordningen utlöses.

Art	Antal par	Aktivitet/Häckning	Arter för vilka skyddsåtgärder rekommenderas för att inte genomförande av detaljplanen ska riskera störning som kan påverka möjligheten att bibehålla populationerna på tillfredsställande nivåer
Björktrast (NT)	6	6 par permanent revir, trolig häckning	Björktrast är trots sin rödlistning en tämligen allmänt förekommande fågelart i stadsmiljöer. Arten häckar och födosöker gärna i människoskapade miljöer som parker och trädgårdar, med inslag av öppna gräsytor. Marken som tas i anspråk utgörs främst av jordbruksmark. Den planerade bebyggelsen innebär sannolikt att fler lämpliga miljöer tillförs detaljplaneområdet.
Entita (NT)	1	1 par, permanent revir, trolig häckning	Observationerna av entita är främst knutna till skogsområden i den västra delen av detaljplaneområdet. Reviret av entita bedöms inte påverkas så länge områdets skogsdungar sparas. Under förutsättning att dessa skogsdungar sparas inom ramen för detaljplanen görs bedömningen att genomförande av detaljplanen inte riskerar störning som kan påverka möjligheten att bibehålla populationen av entita på en tillfredsställande nivå.
Gråkråka (NT)	2	1 par konstaterad häckning, 1 par permanent revir, trolig häckning	Gråkråka är trots sin rödlistning en tämligen allmänt förekommande fågelart i stadsmiljöer. Detaljplanen bedöms inte medföra påverkan på möjligheten att bibehålla populationen på tillfredsställande nivå. Arten häckar och födosöker gärna i människoskapade miljöer. Marken som tas i anspråk utgörs främst av jordbruksmark. Gråkråka behöver skogsdungar och mindre skogsområden för sin häckning, vilket är något som bevaras i detaljplaneområdet.
Grönfink (EN)	7–9	7–9 par permanent revir, trolig häckning	Grönfink är trots sin rödlistning en tämligen allmänt förekommande fågelart i stadsmiljöer. Det bedöms inte vara bristen på häckningsplatser som är orsak till artens kraftiga nedgång. Arten häckar och födosöker gärna i människoskapade miljöer som parker och trädgårdar, med inslag av öppna gräsytor. Marken som tas i anspråk utgörs främst av jordbruksmark. Den planerade bebyggelsen innebär sannolikt att fler lämpliga miljöer tillförs detaljplaneområdet.
Gröngöling (LC, lokalt ovanlig)	1	1 par, permanent revir, trolig häckning	Observationerna av gröngöling är främst knutna till skogsområden i den västra delen av detaljplaneområdet. Reviret av gröngöling bedöms inte påverkas så länge områdets skogsdungar sparas. Under förutsättning att dessa skogsdungar sparas inom ramen för detaljplanen görs bedömningen att genomförande av detaljplanen inte riskerar störning som kan påverka möjligheten att bibehålla populationen av gröngöling på en tillfredsställande nivå.
Gulspurv (NT)	3	1 par konstaterad häckning, 2 par permanent revir, trolig häckning	Observationerna av gulspurv är framförallt knutna till öppna ytor med jordbruksmark, buskmark, samt brynsmiljöer. Ett par konstaterades häcka i den östra delen av detaljplaneområdet, medan två par troligen häckade i de västra delarna av detaljplaneområdet. Reviret för gulspurv i den östra delen, samt ett revir av gulspurv i den västra delen av detaljplaneområdet bedöms påverkas av detaljplanen. Eftersom gulspurv är rödlistad kan populationen för arten därmed inte sägas vara på en tillfredsställande nivå nationellt. Av den anledningen görs bedömningen att skyddsåtgärder bör genomföras i syfte att undvika störning som medför försvårande att upprätthålla populationen av gulspurv på en tillfredsställande nivå.
Göktyta (LC, lokalt ovanlig)	1	1 konstaterad häckning	Observationerna av göktyta är främst knutna till skogsområden och i den västra delen av detaljplaneområdet, samt i hagmarker strax nordväst om detaljplaneområdet. Reviret av göktyta bedöms inte påverkas så länge områdets skogsdungar sparas. Under förutsättning att dessa skogsdungar sparas inom ramen för detaljplanen görs bedömningen att genomförande av detaljplanen inte riskerar störning som kan påverka möjligheten att bibehålla populationen av göktyta på en tillfredsställande nivå.

Art	Antal par	Aktivitet/Häckning	Arter för vilka skyddsåtgärder rekommenderas för att inte genomförande av detaljplanen ska riskera störning som kan påverka möjligheten att bibehålla populationerna på tillfredsställande nivåer
Mindre hackspett (NT)	1	1 par, permanent revir, trolig häckning utanför detaljplaneområdet. Ej häckning i detaljplaneområdet 2023. Arten har häckat tidigare i år vid Lilla Sunnersta inom DP-området.	Två sjungande individer av mindre hackspett hördes under inventeringen. En individ hördes i den västra delen av detaljplaneområdet, en individ utanför detaljplaneområdet i öster, sannolikt nära Liljekonvaljholmen. Enligt Artportalen 2021 häckade troligen ett par mindre hackspett i ett skogsområde i västra delen av detaljplaneområdet. Bedömningen är att mindre hackspett inte häckade i detaljplaneområdet 2023, och att de miljöer där arten kan tänkas häcka till stora delar kommer att bevaras i detaljplaneområdet. Under förutsättning att skogsdungarna sparas inom ramen för detaljplanen görs bedömningen att genomförande av detaljplanen inte riskerar störning som kan påverka möjligheten att bibehålla populationen av mindre hackspett på en tillfredsställande nivå.
Spillkråka (NT/FD)	1?	Ej häckning 2023	Spillkråka hördes vid ett tillfälle i samband med inventeringen 2023, strax väster om detaljplaneområdet. En handfull fynd av spillkråka finns öster om detaljplaneområdet vid Liljekonvaljholmen, samt enstaka fynd av spillkråka och spår av arten från detaljplaneområdet enligt Artportalen, sökning 2000–2024. Bedömningen är att spillkråka inte häckade i detaljplaneområdet 2023, och att de miljöer där arten kan tänkas häcka till stora delar kommer att bevaras i detaljplaneområdet.
Stare (VU)	6	6 par konstaterad häckning, ett par trolig häckning.	Totalt sex par stare konstaterades häcka i skogsområden i detaljplaneområdets västra delar, samt i hagmarker strax utanför detaljplaneområdet. Ytterligare ett par häckade troligen i den östra delen. Bedömningen är att staren boplatser inte påverkas av detaljplanen eftersom den största delen av detaljplanen påverkar öppna marker. Eftersom stare ofta födosöker i öppna marker kan områden lämpliga för födosök komma att försvinna. Under förutsättning att skogsdungarna sparas inom ramen för detaljplanen görs bedömningen att genomförande av detaljplanen inte riskerar störning som kan påverka möjligheten att bibehålla populationen av stare på en tillfredsställande nivå.
Svartvit flugsnappare (NT)	4	4 par permanent revir, trolig häckning	Svartvit flugsnappare är trots sin rödlistning en tämligen allmänt förekommande fågelart. Arten häckar och födosöker gärna i människoskapade miljöer som parker och trädgårdar, med inslag av öppna gräsytor. Marken som tas i anspråk utgörs främst av jordbruksmark. Eftersom detaljplaneområdets skogsdungar till stor del sparas bedöms påverkan på arten vara försumbar. Under förutsättning att skogsdungarna sparas inom ramen för detaljplanen görs bedömningen att genomförande av detaljplanen inte riskerar störning som kan påverka möjligheten att bibehålla populationen av svartvit flugsnappare på en tillfredsställande nivå.
Ärtsångare (NT)	1	1 par, permanent revir, trolig häckning	Ett par ärtsångare häckade troligen i detaljplaneområdets västra delar samt i hagmarker strax utanför detaljplaneområdet. Miljöerna i reviret kommer till största del finnas kvar efter detaljplanens genomförande varför påverkan på ärtsångare bedöms vara liten. Under förutsättning att skogsdungarna sparas inom ramen för detaljplanen görs bedömningen att genomförande av detaljplanen inte riskerar störning som kan påverka möjligheten att bibehålla populationen av ärtsångare på en tillfredsställande nivå.

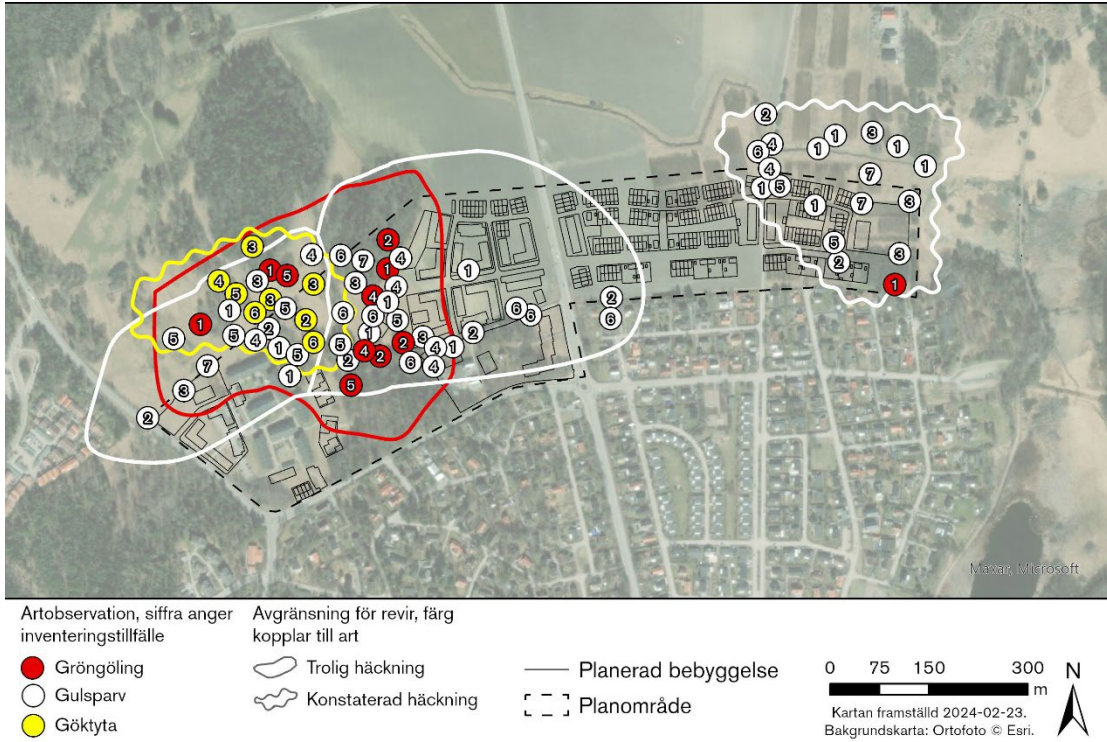
Påverkan på arterna under byggtiden

Vid bedömningarna nedan av påverkan på de olika fågelarterna har vi värderat den påverkan som uppstår genom att bebyggelsen i utredningsområdet förändrar områdets natur så att det långsiktigt inte längre ger samma förutsättningar för fåglarnas födosök och häckning som innan exploateringen. Ekologigruppens tolkning av vad som är gällande praxis vid tillämpningen av artskyddsförordningen innebär att det är förbjudet att döda eller skada vuxna fåglar, ungar eller ägg av alla vilt förekommande fågelarter. Det innebär bland annat att avverkning, röjning och schaktning av växtlighet inte kan ske under fåglarnas häckningsperiod, från cirka 15 mars till 31 juli.

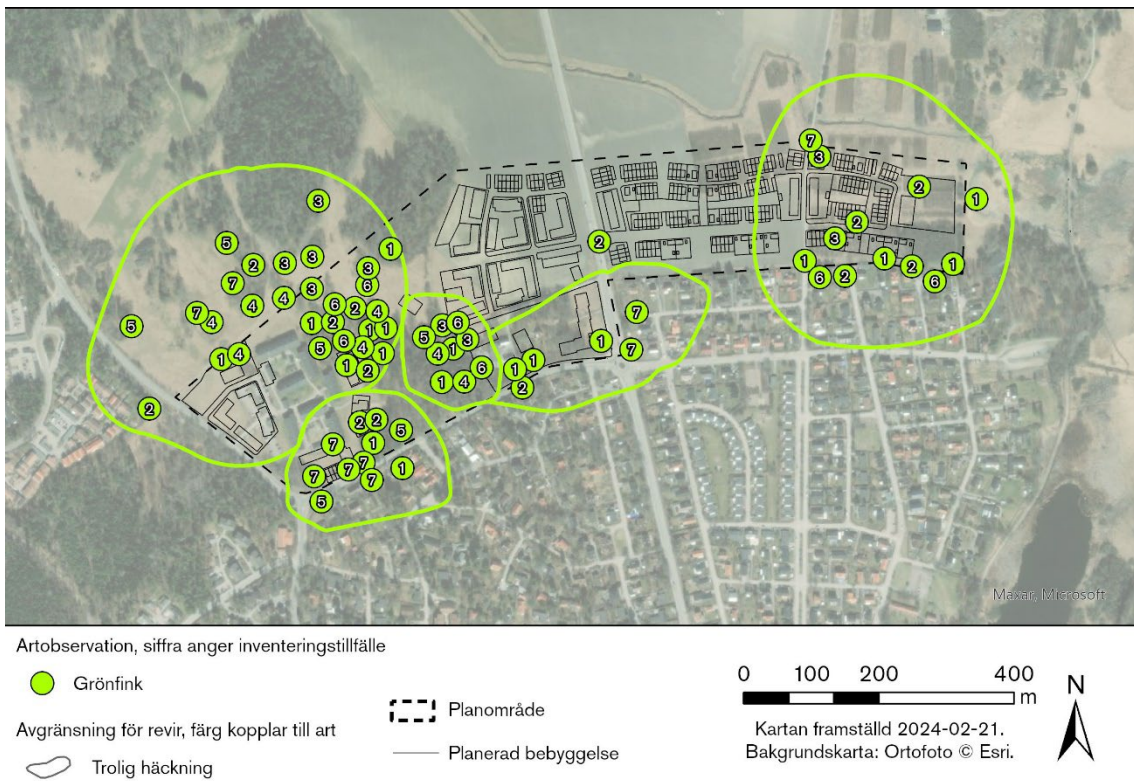
Under själva byggtiden innebär dock aktiviteterna i området en mycket påtaglig störning för fåglarna. Buller och ständig mänsklig närvaro innebär sannolikt att en stor del av paren av de prioriterade arterna inte kommer att häcka under den period som byggaktiviteterna pågår. Man kan dock förutsäga att de återkommer till området efter byggperioden, i den utsträckning området då erbjuder lämpliga miljöer för arterna. Vi uppfattar att denna tillfälliga störning är av liten betydelse för arternas lokala populationer på lite längre sikt.

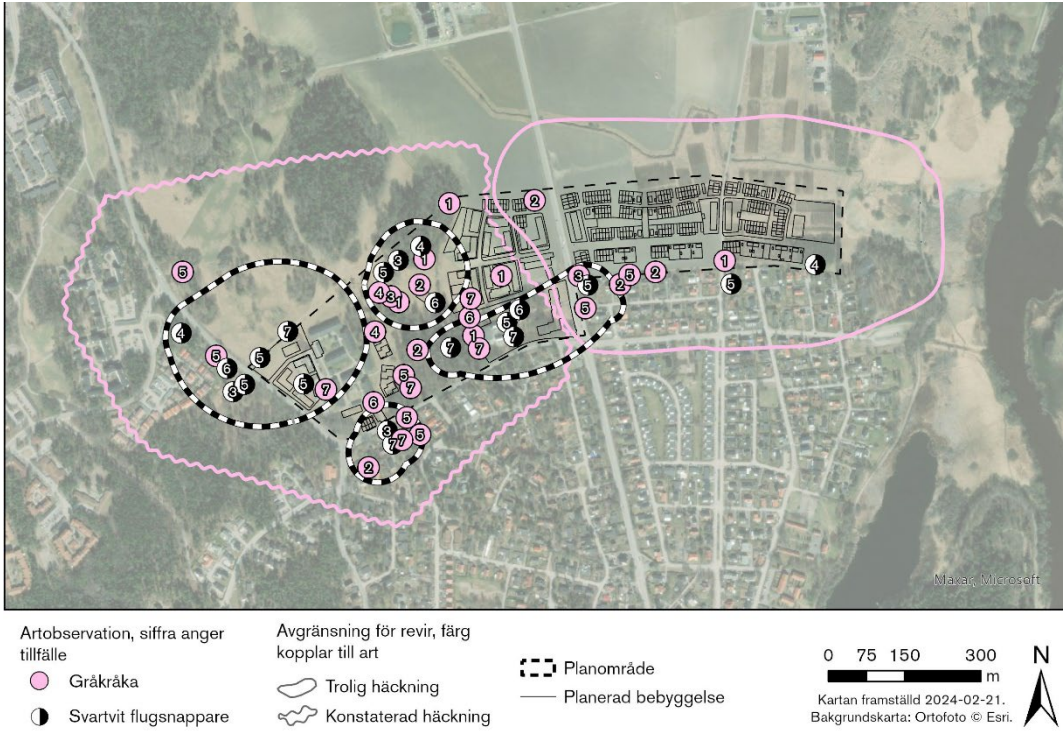
Figur 4. Fynd- och revirkarta av björktrast och ärtsångare, samt planerad bebyggelse.

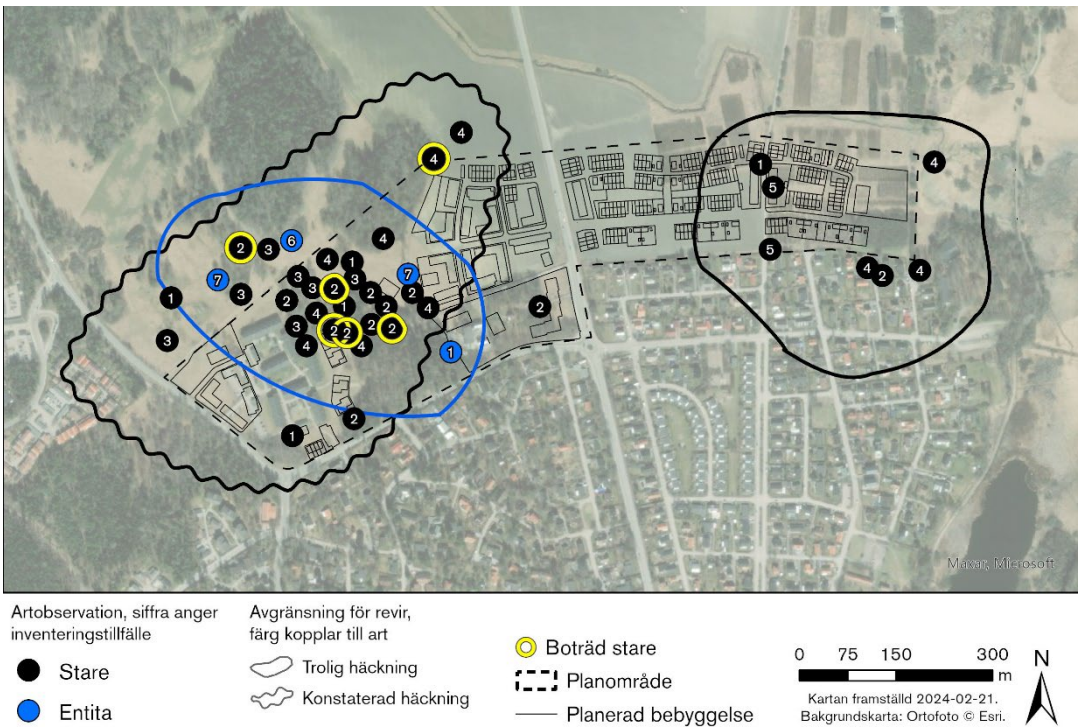
Figur 5. Fynd- och revirkarta av gröngöling, gulsparv och göktyta, samt planerad bebyggelse.

Figur 6. Fynd- och revirkarta av grönfink, samt planerad bebyggelse.

Figur 7. Fynd- och revirkarta av gråkråka och svartvit flugsnappare, samt planerad bebyggelse.

Figur 8. Fynd- och revirkarta av entita och stare, samt planerad bebyggelse.

Skyddsåtgärder

Vi utgår i denna rapport från att åtgärder behöver genomföras så åtgärderna helt och hållet uppväger den förväntade negativa påverkan som genomförandet av detaljplanerna innebär. Föreslagna skyddsåtgärder gäller för samtliga etapper/detaljplaner.

Om föreslagna skyddsåtgärder genomförs är det Ekologigruppens bedömning att risken för att planerad exploatering ska riskera att påverka skyddade arter negativt är liten.

Döda och skada fåglar, bon eller ägg

Under förutsättning att avverkning och markberedning genomförs utanför häckningstid är vår bedömning att man kan undvika att avsiktligt döda och skada fåglar, samt att avsiktligt förstöra fåglars bon eller ägg. Dessa åtgärder gäller för samtliga inom området häckande fågelarter. Häckningstiden för fågelarter som förekommer i detaljplaneområdet infaller mellan 15 mars och 15 augusti.

Skyddsåtgärder för att undvika störning

Åtgärder bedöms nödvändiga för att väga upp den negativa påverkan som detaljplanen bedöms innebära för arterna listade i Tabell 1 och 3. I Tabell 4 sammanfattas skyddsåtgärder nödvändiga för respektive art. De föreslagna åtgärderna syftar till att i ett tidigt skede kunna ta hänsyn till och bevara naturområden inom och runt planområdet. För de flesta åtgärderna är bedömningen att de kan genomföras inom detaljplaneområdet om de sparade områden med naturmark lämnas opåverkade.

Nedan beskrivna skyddsåtgärder syftar i första hand till att gynna fågelarterna i Tabell 3. Dessa arter är rödlistade och populationerna för arterna därmed inte sägas vara på en tillfredställande nivåer nationellt. Av den anledningen görs bedömningen att genomförande av detaljplanen kan riskera störning som kan påverka möjligheten att bibehålla populationerna på tillfredsställande nivåer för dessa arter. Även arter med mindre krav på sina häckningsplatser och livsmiljöer gynnas av dessa åtgärder. Föreslagna skyddsåtgärder rekommenderas att projekteras och specificeras i detalj. I denna process är det viktigt att samråd sker med ekolog. En skötselplan som är kopplat till exploateringsavtalet bör tas fram för att säkerställa att åtgärderna genomförs. En del kvalitetshöjande åtgärder kan med fördel också utföras i den allmänna platsmarken som planeras i de nybyggda områdena.

Planera för skyddsåtgärder i tid

Planera för skyddsåtgärder i tid. Åtgärder som planeras för sällsynta arter eller arter som har minskande populationer ska vara på plats och fungerande före projektet kommer i gång enligt Naturvårdsverket (Naturvårdsverket 2009). Åtgärderna måste detaljutföras och geografiskt preciseras i den mån de inte är det i denna utredning.

Bevara och skydda detaljplanområdets skogsdungar

Bevara planområdets skogsdungar i sin helhet och skydda dem om möjligt (t.ex. i exploateringsavtal). De arter som enligt fågelinventeringen 2023 häckade eller utnyttjade områdets skogsmiljöer var björktrast, entita, grönfink, gröngöling, göktyta, mindre hackspett, spillkråka, stare, svartvit flugsnappare och ärtsångare. Under förutsättning att områdets skogsdungar inte minskar i storlek och skyddas över tid, till exempel med naturvårdsavtal, är bedömningen att risken att förbud enligt artskyddsförordningen utlöses är liten. För arter som är knutna till de mer öppna miljöerna, till exempel gulsparrv och födosökande stare kommer planområdet även fortsättningsvis hysa miljöer för dessa arter.

Ta fram en skötselplan

Ta fram en skötselplan, som är kopplad till exploateringsavtalet, som beskriver hur kvarvarande och avsatt naturmark ska utvecklas och skötas så att naturvärden och värden för fågellivet ökar.

Spara, utveckla och tillför död ved

Alla döda eller döende träd som inte utgör riskträd bör sparas i detaljplaneområdets skogsmark. Skyddsvärda eller äldre träd, eller delar av träd som trots hänsyn ändå behöver tas ned bör sparas i närliggande naturmark eller parkmark som värdefull död ved, både som torrträd som lutas mot andra träd och förankras, och som faunadepåer. Träden i faunadepåerna bör läggas ut i så stora stycken som möjligt för att efterlikna naturligt fallna träd. Placering bör göras så att träd eller högar av grenar, så kallade faunadepåer, inte riskerar välta. Död ved är en värdefull resurs som gynnar många arter i olika organismgrupper.

Plantera bärande träd och buskar

De skyddsåtgärder som föreslås för till exempel björktrast och grönfink är att plantera tio träd som oxel, rönn och sötkörbär och tio buskar som hagtorn, rosbuskar och slån. Dessa kan planteras i parkmark och längs vägar inom detaljplanen. Åtgärden syftar till att ge arterna möjlighet att söka skydd och häcka på samt öka födotillgången. Buskar och träd i solexponerade lägen främjar också insektslivet.

Sätt upp fågelholkar

Flera av arterna som bedömdes häcka i detaljplaneområdets skogsområden, entita, stare och svartvit flugsnappare, häckar i brist på lämpliga hålträd gärna i fågelholkar. För att gynna dessa arter föreslås att 30 fågelholkar, tio per art, anpassade för var och en av dessa arter sätts upp i skogsdungarna och i brynmiljöerna.

Skapa en fröåker

Anlägg en fröåker med inslag av havre, solrosor och andra växter som kan erbjuda frön vintertid. Denna åtgärd kan till exempel genomföras i och längs de planerade gröna stråken eller på den västra sidan om Dag Hammarskjölds väg, söder om tvärvägen till Lilla Sunnersta, där det redan finns en ogräsåker.

Utveckla befintliga brynmiljöer

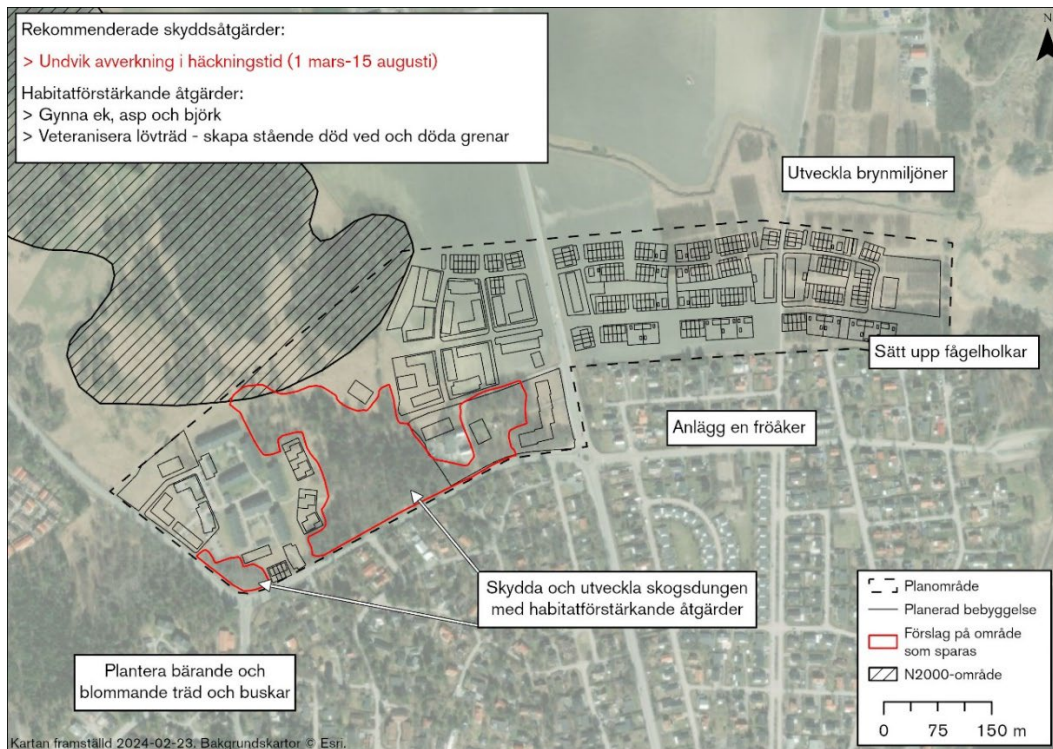
I områdets skogsmiljöer bör brynmiljöer utvecklas och förstärkas. Detta åstadkoms genom slyröjning och naturvårdsgallring för att skapa variation och mer ljus till lövträd och buskar. Till exempel hugg bort uppväxande gran. Låt lövträd växa sig gamla.

Nyskapa brynmiljöer

Nyskapa om möjligt brynmiljöer i den planerade kvartersmarken, till exempel genom att plantera lövträd.

Tabell 4. Tabellen redovisar åtgärder som bedöms nödvändiga att genomföra för att undvika påverkan av populationerna negativt, vad gäller störning av en fågelart. I Bilaga 3 redovisas detaljerade beskrivningar över arterna och förslag på skyddsåtgärder.

Art	Rekommenderade åtgärder för att undvika störning
Björktrast	Plantera bärande tio träd, till exempel oxel, rönn eller sötkörbär, och tio bärande och blommande buskar, till exempel hagtorn, rosbuskar och slån, i parkmark och längs vägar inom detaljplanen.
Entita	Bevara och sköt detaljplaneområdets skogsdungar och trädmiljöer. Spara enstaka buskar och träd i betesmarker, utmed diken och vägar för att undvika fragmentering och främja spridning. Sätt upp tio holkar, man ska då tänka på att ha ett tillräckligt litet ingångshål (Ø=26–28 mm) för att utestänga talgoxar och sätta upp holkar parvis (5–10 m emellan) för att en holk ska finnas kvar när det dominanta blåmesparet tagit en holk.
Gråkråka	Bevara och sköt detaljplaneområdets skogsdungar och trädmiljöer
Grönfink	Spara och sköt detaljplaneområdets skogsdungar och trädmiljöer, plantera tio bärande träd, till exempel oxel, rönn eller sötkörbär, och tio bärande och blommande buskar, till exempel hagtorn, rosbuskar och slån, i parkmark och längs vägar inom detaljplanen
Gröngöling	Bevara och sköt detaljplaneområdets skogsdungar och trädmiljöer
Gulspurv	Bevara enstaka buskar och träd i betesmarker, utmed diken och vägar. Oskördade delar av fält eller särskilt anlagda så kallade fågelåkrar är positivt för många övervintrande fågelarter.
Göktyta	Bevara och sköt detaljplaneområdets skogsdungar och trädmiljöer
Mindre hackspett	Bevara och sköt detaljplaneområdets skogsdungar och trädmiljöer
Spillkråka	Bevara och sköt detaljplaneområdets skogsdungar och trädmiljöer
Stare	Bevara och sköt detaljplaneområdets skogsdungar och trädmiljöer, sätt upp tio holkar anpassade för stare. Spara hålträd i skogsdungarna. Anlägg öppna gräsytor som kan nyttjas av stare vid födosökande.
Svartvit flugsnappare	Bevara och sköt detaljplaneområdets skogsdungar och trädmiljöer, sätt upp tio holkar
Årtsångare	Bevara och sköt detaljplaneområdets skogsdungar och trädmiljöer, plantera buskar, skapa och utveckla brynmiljöer

Figur 9. Karta som visar planområdet och förslag på skyddsåtgärder.

Referenser

Tryckta källor:

Ecogain 2023. Naturvärdesinventering – detaljplaneområde Norra Sunnersta i Uppsala.

Ekologigruppen 2023. Fågelinventering enligt metod revirkartering och atlasinventering vid Norra Sunnersta

Lunds universitet 2023. Green M., Haas F., Lindström Å. Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2022.

Naturvårdsverket 2003. Undersökningstyp: Fåglar: Revirkartering, generell metod. Version 1:1: 2003-04-04 (Författare Sören Svensson).

Naturvårdsverket 2009. *Handbok 2009:2. Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 – fridlysning och dispenser.* Stockholm: Naturvårdsverket.

Ottosson, U., R. Ottvall, J. Elmberg, M. Green, R. Gustafsson, F. Haas, N. Holmqvist, Å. Lindström, L. Nilsson, M. Svensson, S. Svensson, and M. Tjernberg. 2012. Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. SOF, Halmstad.

SFS 2007:845. Artskyddsförordning

SLU Artdatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala

Digitala källor:

Artdatabanken 2023. Artfakta. Webverktyg för sökning om fakta om arter. <https://artfakta.se/artbestamning>

Artportalen 2023, 2024. Artportalen, rapportsystem för arter. <http://www.artportalen>.

BirdLife Sverige 2023. Sveriges fåglar 2023. Resultat från inventeringar gjorda till och med 2022. BirdLife Sverige, Svensk fågeltaxering vid Lunds universitet.

ECLI:EU:C:2021:166. DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen) "Begäran om förhandsavgörande – Miljö – Direktiv 92/43/EEG – Bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter – Artikel 12.1 – Direktiv 2009/147/EG – Bevarande av vilda fåglar – Artikel 5 – Skogsbruk – Förbud som syftar till att garantera bevarandet av skyddade arter – Planerad slutavverkning av skog – Område där skyddade arter förekommer". I de förenade målen C-473/19 och C-474/19, angående beslut att begära förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, från Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen (Sverige), av den 12 respektive den 13 juni 2019, som inkom till domstolen den 18 juni 2019, i målen Föreningen Skydda Skogen (C-473/19) Naturskyddsföreningen i Härryda, Göteborgs Ornitologiska Förening (C-474/19) mot Länsstyrelsen i Västra Götalands län, B.A.B. (C-473/19) U.T.B. (C-474/19)

Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2022. Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens gemensamma tolkning av förändringarna i 4 § artskyddsförordningen om fridlysning av fåglar i samband med skogsbruk. PM 2022-09-29.

Naturvårdsverket 2021. Remissvar. Yttrande gällande Artskyddsutredningens betänkande SOU 2021:51 Skydd av arter-vårt gemensamma ansvar (M2021/01219). Ärendenummer NV-05619-21. <https://www.regeringen.se/4aa84a/contentassets/8e9ede25862c4f85a458ddcd3b90c136/naturvardsverket.pdf> (Hämtad 2022-12-12).

Sveriges Riksdag 2022a. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/miljobalk-1998808_sfs-1998-808/#K8 (Hämtad 2023-10-19).

Sveriges Riksdag 2022b. Hänsynsreglerna. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/miljobalk-1998808_sfs-1998-808/#K2 (Hämtad 2023-10-19.)

Bilaga 1. Status för de arter där påverkan riskeras

Nedan görs en beskrivning av de artförekomster listade i Tabell 3 där störning riskerar att påverka förutsättningarna för att upprätthålla artens populationsnivå på en tillfredsställande nivå. Arterna bedömdes ha fortplantningsområden/revir i eller i nära anslutning till planområdena.

Beskrivningen av arternas krav på fortplantningsområde och uppgifter om status och populationsstorlek har främst hämtats från ArtDatabankens artfakta (ArtDatabanken 2023) och från Sveriges fåglar 2023 (BirdLife Sverige 2023).

Björktrast (NT)

Artens status och krav på fortplantningsområde

Björktrasten häckar i olika typer av skogs- och buskmark som videbestånd, fjällbjörkskog, öppnare löv- och blandskog, ofta i anslutning till odlad mark, i parker och trädgårdar. Födan sommartid utgörs främst av mask och insekter. Den är orädd och ses ofta födosöka på gräsmattor i samhällen. På höst och vinter är bärande träd och buskar en viktig födokälla.

Senaste data från svensk fågeltaxering och BirdLife visar att björktrastens population har minskat med 53 % senaste 20 åren, och 32 % senaste 10 åren. Arten har inte varit rödlistad tidigare utan är ny på rödlistan från år 2020, då den togs upp som NT – nära hotad.

Entita (NT)

Artens status och krav på fortplantningsområde

Entita har relativt stort revir, 4–5 hektar, för att vara en så liten fågel (Figur 11). Entitan är en hålhäckare men kan inte själv hacka fram sitt hål utan är beroende av miljöer som erbjuder naturliga hål. I många av våra skogar kan det antas att naturliga bohål är en begränsande resurs för hålhäckare. Entitan får då konkurrera om bohålen med till exempel talgoxe och blåmes som finns i samma miljöer. Eftersom entitan är underlägsen gentemot dessa arter, får den ofta hålla till godo med hål av dålig kvalitet. Ofta får den använda hål som ligger längre ner och som utsätts mer frekvent av bopredatorer (ArtDatabanken 2024).

Entita som var ny på rödlistan 2020 missgynnas när varierade småmiljöer som skogsdungar, hagmarker och brynmiljöer försvinner. Även bristen på död ved och hålträd påverkar arten negativt. Enligt Wirdheim 2023 har entita minskat med cirka 20% de senaste 10 åren. Arten är rödlistad som NT – nära hotad.

Gråkråka (NT)

Artens status och krav på fortplantningsområde

Gråkråkan häckar i skogsmark, ofta i anslutning till odlad mark, i parker och trädgårdar, i tätortsnära områden och liknande miljöer (ArtDatabanken 2024). Ekologigruppen bedömer att dess indikatorvärde för värdefulla miljöer är ringa. Gråkråka var ny på rödlistan 2020 (SLU 2020), och har inte varit rödlistad tidigare. Arten verkar inte ha särskilt höga krav på sin livsmiljö i tätortsnära områden men föredrar boplatser som ligger ostört från mänsklig aktivitet.

Grönfink (EN)

Artens status och krav på fortplantningsområde

Grönfink häckar i skogsbryn, enbackar, buskmarker, parker och trädgårdar. Enligt Voous 1960 och Fuller 1982 har grönfink utökat sina tidigare habitatkrav till att börja nyttja mer människoskapade miljöer som alléer, parker, kyrkogårdar, trädgårdar.

Senaste data från svensk fågeltaxering och BirdLife visar att grönfinkens population har minskat med 74 % senaste 20 åren, och 45 % senaste 10 åren. Orsaken är en sjukdom som drabbat arten. Grönfink har inte varit rödlistad tidigare utan är ny på rödlistan från år 2020, då den togs upp som EN – starkt hotad.

Gröngöling (LC)

Artens status och krav på fortplantningsområde

Gröngöling förekommer främst i lövträdsmiljöer, gärna på gamla eller senvuxna träd med grov bark, skador, döda delar eller håligheter. Asp är ett viktigt värdräd för så väl häckning som födosökande (ArtDatabanken 2024). Myror utgör huvudföda för arten. Gröngöling var rödlistad 2015 men i den senaste rödlistan (2020) bedömdes artens population som livskraftig varför den togs bort. Gröngöling är fortfarande regionalt sällsynt varför Ekologigruppen väljer att utreda denna naturvårdsrelevanta art närmare.

Gulsparv (NT)

Artens status och krav på fortplantningsområde

Gulsparv häckar i olika typer av öppna miljöer med inslag av träd och buskar. Den är också vanlig på hyggen, kraftledningsgator och andra öppna eller halvöppna områden, dock helst i närheten av odlingsmarker (ArtDatabanken 2024). Gulsparv var 2015 rödlistad i kategori VU-sårbar, men är i den senaste rödlistan (ArtDatabanken 2020) i hotkategori NT-nära hotad, vilket indikerar att populationsminskningen har avstannat en aning. Enligt BirdLife 2023 finns är populationstrenden fortsatt nedåtgående.

Göktyta (LC)

Artens status och krav på fortplantningsområde

Göktytan häckar i gles löv- och blandskog med gläntor, kantzoner och nyupptagna hyggen samt i hagmarker, större trädgårdar och parker. Då göktytan häckar i naturliga hål (och holkar) är den beroende av äldre - döda eller levande - lövträd. En annan faktor av stor betydelse för göktytan är förekomst av torr öppen mark där små marklevande myror utgör den viktigaste födokällan. Arten har varit rödlistad vid flera tillfällen men i de senaste bedömningarna av rödlistan (2015, 2020) bedömdes artens population som livskraftig varför den togs bort. Göktyta är fortfarande regionalt sällsynt varför Ekologigruppen väljer att utreda denna naturvårdsrelevanta art närmare.

Mindre hackspett (NT)

Artens status och krav på fortplantningsområde

Mindre hackspett förekommer i större delen av landet, upp till trädgränsen. Den förekommer generellt sparsamt men kan lokalt finnas med större täthet vid insjöstränder och större lövskogsområden. Arten lever i löv och blandskog med inslag av gamla träd och död ved, där den kan bygga bo. När en individ har häckat i ett område lever den i detta nästan undantagslöst resten av sitt liv. För att häcka framgångsrikt behöver ett par cirka 40 ha äldre lövdominerad skog inom ett område på upp till 200 ha. Både hona och hane hävdar överlappande revir på omkring 100 ha under en dryg månad före äggläggning. Revirets storlek ökar med lövskogens uppsplittring. Under vintern utsträcks födosöket till ett större område på flera hundra hektar (ArtDatabanken 2024). Arten har minskat med cirka 25% över en 15 års period. Den har varit rödlistad sedan år 2000 och minskningen av populationen misstänks bero på habitatförlust. Den lokala populationen bedöms också vara liten.

Spillkråka (NT/FD)

Artens status och krav på fortplantningsområde

Spillkråkan lever främst i större, sammanhängande barr- eller blandskogar med god förekomst av gamla eller senvuxna träd, gärna tall och asp, med håligheter. De tätaste populationerna förefaller finnas i äldre, variationsrik blandskog med gott om död ved och gamla träd. Spillkråkan, som är beroende av äldre skogar med inslag av liggande och stående död ved, missgynnas av kortare omloppstider i skogsbruket (ArtDatabanken 2024). Varje par utnyttjar 400 – 1 000 hektar skog beroende på skogens kvalitet, men fortplantningsområdena/reviren kan vara mindre, ned till 100 hektar, där förhållandena är gynnsamma. Spillkråkans är en nyckelart vars bohål utnyttjas av andra fågel- och djurarter, till exempel olika ugglearter, knipa, salskrake, skogsduva, mård och fladdermöss (ArtDatabanken 2024). Spillkråka är rödlistad som NT-nära hotad på grund av en nedåtgående populationstrend. Under den senaste 20-årsperioden har populationen minskat med drygt 20% (BirdLife 2023).

Stare (VU)

Artens status och krav på fortplantningsområde

Stare häckar oftast i grova träd med hål men kan också häcka i fågelholkar. Arten behöver en ganska varierad livsmiljö bestående av gräsmattor, åkrar, eller parker. Födosök sker oftast på marken och ibland långt ifrån boplatzen (ArtDatabanken 2024). Staren är rödlistad men är fortfarande tämligen vanligt förekommande i Stockholms län. Stare verkar inte ha särskilt höga krav på sin livsmiljö i tätortsnära områden. Den har dock ett visst indikatorvärde för värdefulla och artrika naturmiljöer då den ofta häckar i gamla hålträd och är gynnas av ett varierat odlingslandskap.

Stare är rödlistad som VU-sårbar, på grund av en populationsutveckling som varit nedåtgående under en lång tid. De senaste 20 åren har populationen minskat med drygt 40% (BirdLife 2023).

Svartvit flugsnappare (NT)

Artens status och krav på fortplantningsområde

Svartvit flugsnappare förekommer i all slags lövskogsmiljöer, från ädellöv- till triviallövskogar, till parker, trädgårdar och mindre dungar i jordbrukslandskapet. Arten häckar i hålträd, och är således beroende av att sådana finns och nyskapas i viss mängd för att kunna häcka. Arten är inte skygg

eller störningskänslig, förekommer ofta i närheten av människor och har oftast mycket små revir (ArtDatabanken 2024). Svartvit flugsnappare var ny på 2020 års rödlista, och är fortfarande en tämligen vanlig art i större delen av landet, men har de senaste 20 åren minskat med nästan 40% på sommarpunktrutterna (BirdLife 2023).

Ärtsångare (NT)

Artens status och krav på fortplantningsområde

Ärtsångare föredrar ett mosaikartat landskap med öppna ytor och buskmarker. Den hittas oftast i beteshagar och i odlingslandskapet, i skogsbryn och i trädgårdar och ibland i parkmiljöer (ArtDatabanken 2024). Ärtsångare är ny på rödlistan från 2020. Arten har under den senaste 20-årsperioden minskat med närmare 40% (ArtDatabanken 2024).

Bilaga 2. Icke naturvårdsrelevanta fågelarter

Förutsättningarna för att upprätthålla tillfredsställande populationer av arterna i tabell 1 bedöms inte påverkas negativt av den planerade detaljplanens genomförande. Uppgifter om arternas populationsstorlek är hämtade från Sveriges fåglar 2023 (BirdLife Sverige 2023).

Tabell 1. Tabellen redovisar vanligt förekommande fågelarter som registrerats i området och som inte bedöms bli påverkade av exploateringen.

Svenskt namn	Bedömning av exploateringens påverkan för att upprätthålla tillfredställande population
Blåmes	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 770 000 par i Sverige) som även ökar (ökning med 51 % senaste 20 åren), bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Bofink	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt över 8 miljoner par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Enkelbeckasin	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 160 000 par i Sverige) som är svagt minskande, bedöms bebyggelsens påverkan på ett par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Fasan	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 31 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Grå flugsnappare	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 41 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Grågås	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 1,45 miljoner par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Gråhäger	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 7 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Gråsiska	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 358 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Gråsparv	Gråsparv hade en uppskattad population på 451 000 par år 2018 och de senaste 10 åren anas en svag uppgång i populationen. Bebyggelsen bedöms därför inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Gräsand	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 200 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Grönsiska	Grönsiska hade 817 000 par 2018 och det finns inga tecken på populationsförändring. Bebyggelsen bedöms därför inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Gärdsmyg	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 857 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.

Svenskt namn	Bedömning av exploaterings påverkan för att upprätthålla tillfredställande population
Gök	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 67 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Kaja	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 199 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Koltrast	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 1,8 miljoner par i Sverige) som är stabil (ökning med 1 % senaste 20 åren), bedöms bebyggelsens påverkan på fyra par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Korp	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 32 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Kungsfågel	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 3,8 miljoner par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Ladusvala	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 183 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Lövsångare	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 13 miljoner par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Mindre korsnäbb	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 400 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Nötskrika	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 294 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Nötväcka	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 260 000 par i Sverige) som även ökar (ökning med 39 % senaste 20 åren), bedöms bebyggelsens påverkan på ett par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Pilfink	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 423 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Ringduva	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 980 000 par i Sverige) som är stabil (ökning med 21 % senaste 20 åren), bedöms bebyggelsens påverkan på ett par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Rödhake	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 3,8 miljoner par i Sverige) som är stabil (ökning med 11 % senaste 20 åren), bedöms bebyggelsens påverkan på två par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Rödstart	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 905 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Skata	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 180 000 par i Sverige) som är stabil (minskning med 3 % senaste 10 åren), bedöms bebyggelsens påverkan på några par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.

Svenskt namn	Bedömning av exploaterings påverkan för att upprätthålla tillfredställande population
Skogssnäppa	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 49 000 par i Sverige) som är stabil och inte minskar, bedöms bebyggelsens påverkan på enstaka par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Steglits	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 44 000 par i Sverige) och ökar kraftigt (ökning med 558 % senaste 20 åren) bedöms bebyggelsens påverkan på några par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Stenknäck	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 35 000 par i Sverige) och ökar kraftigt (ökning med 123 % senaste 10 åren) bedöms bebyggelsens påverkan på några par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Större hackspett	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 210 000 par i Sverige) som även ökar (ökning med 55 % senaste 20 åren), bedöms bebyggelsens påverkan på några par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Svarthätta	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 1,4 miljoner par i Sverige) som även ökar (ökning med 66% senaste 20 åren), bedöms bebyggelsens påverkan inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Sädesärla	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (cirka 219 000 par i Sverige). Trots en svagt minskande trend bedöms bebyggelsens påverkan på några par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Sävsångare	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 97 000 par i Sverige) som även ökar, bedöms bebyggelsens påverkan inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Talgoxe	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 2,8 miljoner par i Sverige) som är stabil (ökning med 30 % senaste 10 åren), bedöms bebyggelsens påverkan på ett par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Taltrast	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 1,9 miljoner par i Sverige) som är stabil (ökning med 4 % senaste 20 åren), bedöms bebyggelsens påverkan på några par inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Tamduva	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 80 000 par i Sverige) som även ökar, bedöms bebyggelsens påverkan inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Trädgårdssångare	Arten har en stabil population och bebyggelsen bedöms inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Trädkrypare	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 1,15 miljoner par i Sverige) som även ökar, bedöms bebyggelsens påverkan inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Trädpiplärka	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 2,35 miljoner par i Sverige) som även ökar, bedöms bebyggelsens påverkan inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.
Törnsångare	Då arten har en stor lokal, regional och nationell population (totalt cirka 248 000 par i Sverige) som även ökar, bedöms bebyggelsens påverkan inte påverka möjligheten att upprätthålla en tillfredställande populationsnivå.